Zoo kàn het Christendom de absolute godsdienst zijn, maar behoeft het niet te wezen. In elk geval is het niet wetenschappelijk uit te maken, maar geldt het een zaak van persoonlijke overtuiging. Het Christendom kan echter gerust wezen. Bovendien, daar is een naieve absoluutheid, die wel geen stand houdt, maar toch meer is dan een waan. Daartoe keert de mensch gedurig terug. Maar alle dogmatische absoluutheid moet als onhoudbaar gerekend worden.

Bij de critiek op deze school wordt gewezen op de zelfmisleiding, waaraan zij zich schuldig maakt, daar zij, schijnbaar een objectief standpunt innemende, van uit subjectieve vooropstellingen redeneert, en het dogma buiten sluitende, zelf weer van een dogma feitelijk uitgaat; het dogma der relativiteit van het Christendom. Toch is het merkwaardig, hoe het Christendom den modernen denkenden mensch te sterk blijkt en hem niet loslaat. De mannen, die aan het Christendom het meest vernielend werk verrichten, treden toch weer als zijn apologeten op. Het duidelijkst blijkt dit uit de positie, die deze school tegenover de zending inneemt.

Hierop wordt in de tweede plaats de gedachte dezer school aangaande de zending ontwikkeld. Er werd gevoeld, hoe de prijsgeving van het absolute karakter van het Christendom, de dood voor de zending moest wezen. Eerlijk wordt dan ook erkend, dat de zending uit het oude geloof veel vóór heeft en grooter veroveringskracht heeft. De missie van het moderne humaniteitschristendom stuit op allerlei moeilijkheden, die uit het moderne beginsel zelf voortvloeien. Zelfs moet op het relatieve standpunt de vraag onder de oogen worden gezien, of er wel een *recht* tot missiedrijven is. Voor het moderne denken teekent zich toch een heel ander beeld af van de volkeren en hun religieuze leven, dan voor het verouderd schriftuurlijk geloof. Van eerst ontvangen licht, daarna van geestelijke duisternis, en nu van een bijzondere openbaring in het Christendom, terwijl de volkeren daarbuiten in schuld en verlorenheid liggen, is geen sprake. Derhalve kan er ook geen sprake zijn van barmhartigheid, of van noodzakelijkheid. Want niet bekeering, maar slechts een opheffing tot hooger trap kan doel zijn. Toch wordt de plicht tot zending ook in de moderne wereld erkend, op drie gronden, nl. op gronden, aan het *geloof* ontleend, dat alleen dien naam waardig is, wanneer het propaganda maakt; aan het eigenbelang ontleend, dat gebaat wordt door aanraking met anderer cultuurleven, en aan de gemeenschap des geestelijken levens ontleend, die tot het zoeken naar eenheid dringen moet. Zulk een zending in naam der religionsgeschichtliche Schule gedreven, *is* echter geen Christelijke zending meer. Dat wordt aangetoond door te wijzen op het gemis aan wezenlijken *inhoud*. Voor de eeuwige waarheden en de positieve feiten van het oude Christendom komen de abstractiën en de ijle vaagheden van het nieuwmodisch humaniteitschristendom met zijn ideeën en symbolen en impulsen. Voorts de *kring* waarbinnen men zending drijven zal, wordt beperkt tot enkele volken, die gerekend worden de geschiktheid te hebben, en die naar het Christendom vragen. Dan voor het motief der *gehoorzaamheid* aan het bevel Gods tot zending komt in de plaats het facultatieve van des menschen willen, wikken en wegen, en voor *barmhartigheid* jegens het verlorene, de poging om *op te heffen*. Dan, het gemis van een absolute waarheid breekt de macht op de harten, die alleen met het absolute kunnen bevredigd zijn. Eindelijk, het hoogste *deel* der zending gaat gansch verloren. Ten laatste zal het resultaat niet kunnen zijn het mededeelen van waarachtigen zegen aan de volkeren, gelijk het Christendom dien bracht, maar slechts schromelijke verwarring in hoofd en hart. Van een voorgestelde samenwerking tusschen de zending van het oude en van het humaniteitschristendom zal dan ook nimmer sprake kunnen zijn.

In de derde plaats wordt uiteengezet hoe wij onze verhouding hebben te bepalen ten opzichte van de Religionsgeschichte. Het element van waarheid in deze richting mag niet worden voorbijgezien, en veel resultaten van historisch onderzoek mogen dankbaar aanvaard. Het bezwaar geldt dan ook niet het historisch onderzoek als zoodanig, maar dat men van de historische methode een dogma heeft gemaakt, 't welk tegenover de dogmata van het christelijk geloof wordt gesteld. De „Godsdienstwetenschap" heeft de waarheid van het christendom niet te *bewijzen*, maar te *bevestigen*. Daarom is de weg, die moet bewandeld, niet die van de Religionsgeschichte naar het Christendom, maar van het Christendom tot de Religionsgeschichte. De resultaten der religionsgeschichtliche school moeten daarom met de grootste voorzichtigheid worden beschouwd, omdat die resultaten niet los zijn van gemaakte conclusiën. Dit geldt met name het onderzoek naar den oorsprong van den godsdienst. De evolutionistische theorie, die een stijging van lager tot hooger accepteert, komt al meer in botsing met de historische gegevens. Steeds duidelijker blijkt het monotheisme de diepste achtergrond van alle religies te zijn geweest. De verhouding waarin het christendom zich heeft te stellen tegenover de niet-christelijke religies, wordt beheerscht door twee factoren. De ééne is het gemeenschappelijke in beide, waartoe alles behoort, wat de algemeene openbaring omvat. Op dit terrein vallen de analogiën, die sooteer kunnen frappeeren. De tweede factor is de tegenstelling tusschen beide. Het scheidend element is grooter dan het gemeenschappelijke. Alle analogiën kunnen de klove niet overbruggen. In het Christendom ligt het wonder der bijzondere openbaring, zich culmineerend in den Christus. Daardoor is het licht in de duisternis, vrijheid in de gebondenheid, de eenige verlossingsreligie bij verlorenheid.

Waar nu het proces der dwaling voortschrijdt, wordt de taak der Zending zwaarder. Te meer waar het heidensche wezen het christelijk denken zelf heeft aangetast. Daarom is het grootste gevaar nog niet te duchten van een concurreerende missie van het humaniteits christendom, die geen innerlijke kracht heeft, maar van de religionsphilosophie in eigen kring. In het Christenland zelf moet de Zending worden gesterkt niet alleen door een Kerk, die trouw is aan het Woord haars Konings, maar ook door een Theologie, die uit datzelfde Woord leeft. Het Heidendom is een probleem ook voor de wetenschap. En waar het denken van alle zijden zich op dit probleem werpt, moge het christelijk denken uit het absolute geloof niet te laat komen. Met een krachtige opwekking daartoe wordt de rede besloten.

Met toejuiching werd de rede van den Hoogleeraar beloond.

De Voorzitter schonk gelegenheid tot debat. Niemand maakte van die gelegenheid gebruik.

Alvorens de vergadering te sluiten, deelde de Voorzitter mee, dat van H. M. de Koningin het volgende telegram was ontvangen:

Hare Majesteit, zeer gevoelig voor de door de leden uwer Vereeniging aangeboden huldebetuiging en zegenbede, dankt u allen daarvoor welgemeend.

Adjudant Van Tuyll.

Vervolgens deelde de Voorzitter mee, dat Ds. B. van Schelven bericht had gezonden, de vergadering niet te kunnen bijwonen. Daarna werden, onder instemming der vergadering, woorden van dank tot de Ministers Heemskerk, Colijn en de Waal Malefijt gericht voor het goede dat zij voor land en volk tot stand hadden mogen brengen; rees, op verzoek des Voorzitters, de vergadering op, en zong den Ministers toe: „Dat 's Heeren zegen op u daal".

Daarop sloot de Voorzitter met een woord van dank aan den referent de vergadering.

Te 5½ uur werd in Hotel Ponsen de gemeenschappelijke maaltijd gebouden. Ongeveer 100 personen zaten aan. De gebruikelijke heildronk op H. M. de Koningin werd door den Voorzitter, Prof. R. H. Woltjer, uitgebracht en door het zingen van het *Wilhelmus* beantwoord. Achtereenvolgens werden heildronken uitgebracht door de heeren v. Eeghen, Prof. Fabius, Dr. Brummelkamp, Prof. J. Woltjer, Mr. R. P. A. C. baron v. d. Borch v. Verwolde, Ds. Sleeswijk Visser, Ds. van Dijken, C. A. van Dijmmelen en Ds. Meijnen, waarna met dankzegging gesloten werd.

De Universiteitsdag was, als zijn voorgangers, een welgeslaagde. Verfrischt en opgewekt toog men huiswaarts, wel doordrongen van het feit dat in de toekomst nog bergen te verzetten zijn, maar dankbaar ook voor het groote en goede werk, dat onze Vereeniging en haar School onder den zegen Gods in de jaren van haar bestaan mocht volbrengen.

Voor Kinderen.

„NOBLESSE OBLIGE". *)

I.

Roberts Eigendunk.

Onder de vele Hugenoten, die in Engeland na de herroeping van 't Edict van Nantes (1683) een schuilplaats vonden, was ook een adellijke familie uit Touraine, De Dévereux geheeten.

Reeds lang had hun naam het „De" verloren; doch de trots op zijn afkomst scheen in kolonel Dévereux des te sterker te heerschen naarmate hij verder verwijderd leefde van den tijd, waarin zijn geslacht naar Engeland gekomen was; en de gedachte aan de oorzaak, waarom zijn voorvader de ballingschap verkozen had, boven een leven in weelde en eere in zijn schoon geboorteland, kwam zelfs niet in den kolonel op.

Slechts enkele jaren mocht kolonel Dévereux zich in het bezit eener lieve, zachte, verstandige gade verheugen en zijn twee kinderen vroeg moederloos, erfden van hem enkele jaren later weinig meer dan een overdreven familietrots, dubbel dwaas bij het ontbreken zelfs van het noodigste voor een nette opvoeding.

Die trots was het sterkst ontwikkeld in Robert; Lily vond het menigmaal onaangenaam, zelfs lastig, altijd te moeten hooren: „Dat past niet voor een Dévereux"; — of: vergeet het toch nooit: „Noblesse oblige"; — of: „Wat zou ons voorgeslacht daarvan wel zeggen?" — of: „Als onze het-overgrootpapa, die met Hendrik IV als vriend verkeerde, dat eens wist, hoe zou hij ...."

Een oom, broeder van wijlen hun moeder, nam de kinderen tot zich, om hen met zijn eigen kinderen groot te brengen. Hij en zijn vrouw degelijke Godvreezende lieden, welwillend voor een ieder die tot hen kwam, vormden met hun jongens een gezellig, aangenaam tehuis; en Lily voelde zich recht op haar gemak, zij genoot volop van de liefde harer tante, die haar met moederlijke teederheid verzorgde, ook hechtte zij zich spoedig aan de vroolijke neven en zou heel gelukkig geweest zijn, als Robert zich maar tevreden had betoond.

In de eerste dagen was Robert alles vreemd in zijns ooms huisgezin. 's Morgens moesten allen, de bedienden van het kantoor, zoowel als de dienstboden in huis, binnenkomen en dan werd er gelezen, gezongen en gebeden; 't leek wel of oom Torpe kerkje speelde, meende Robert; en dan, hij moest Zondags iets uit den Bijbel opzeggen en kunnen vertellen van de predikatie, die men 's morgens gehoord had; nooit van zijn leven zou Papa zoo iets verzonnen hebben. „'t Komt allemaal, Lily", zei Robert op zekeren Zondagmiddag toen Tante hem gevraagd had, waarom hij zijn best niet deed bij de Bijbellessen, „'t komt allemaal doordat zij geen Dévereux zijn. Wat weet een graanhandelaar van hetgeen edellieden past?"

„Maar Rob," bracht Lily in; Oom en Tante zijn zoo goed voor ons; wij krijgen alles wat wij noodig hebben en ze zijn hartelijk en vriendelijk; ik ben zeker, dat Mama net zou doen als Tante doet, en dat Papa". . . .

„Wat wou je zeggen Papa net als Oom? Neen, kleintje, een kolonel, een afstammeling van een oud, adellijk geslacht en een koremkooper, misschien een boerenzoon, zijn nooit met elkaar te vergelijken; je vergeet veel te veel, dat „Noblesse oblige!"

„Als Robert dit zelde, zweeg zijn zusje altijd; zij wist daartegen niet niets in te brengen; zelfs als Rob niet knorrig was en haar van allerlei plannen vertelde, die hij vormde om eenmaal met eere zijn naam in de wereld te voeren, dan maakte hij aan haar opmerkingen een einde met te zeggen: „Alles goed en wel voor een Torpe, maar nooit voor een Dévereux, die mag niet ontrouw worden aan zijn familiewapen; want „Noblesse oblige".

Robert en zijn neef Charles, slechts weinig ouder dan hij, leken niets op elkaar. Robert levendig, wel gevormd met donkere oogen, die soms vuur schenen te schieten; haantje de voorste bij alle lichaamsoefeningen en bij alle kwajongensstreken, kon uitstekend en gemakkelijk genoeg leeren, doch haatte alle aanhoudende inspanning en poogde zich door vlugheid of gevatheid overal uit te helpen.

Charles, zwaar gebouwd, log in zijn bewegingen, langzaam in zijn leeren en moeielijk in het begrijpen, maar met een ijzeren wil en taaie volharding begaafd, kwam langzaam maar zeker vooruit. Moest hij bestraft worden door zijn ouders, hij luisterde met onderwerping naar hun vermaningen en poogde zich daarnaar te gedragen; terwijl Robert bij de minste berisping opvloog als buskruit en elke vermaning verachtte.

Toen de knapen hun veertiende jaar bereikten, nam de heer Torpe hen dagelijks in den laten namiddag een uurtje op zijn kantoor, doch zond hen des morgens naar een naburig dorp om met den zoon van den predikant aldaar, van de lessen door hem gegeven, te profiteeren.] In den aanvang kostte het Charles veel moeite om aan de nieuwe leerwijze te wennen; doch hij legde zich met de borst op alles toe, volgde bovendien zijns moeders raad op, om nooit te vergeten God om zegen over zijn lessen en zijn kleine kantoorwerkzaamheden te vragen en het leven van den goedmoedigen Charles ging weldra weder zijn rustigen gang.

Hoogenbirk.

*) Een Fransch spreekwoord dat ongeveer beteekent: adeldom legt verplichtingen op.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

Beroepen: Zuidwolde (Gr.), D. Steenhuis, te IJselmonde. — Hardinxveld en Schoonebeek, J. G. Feenstra, cand. te Koudum. — Klundert, J. G. Kunst, te Barendrecht. — Garrelsweer, W. Bouwman, te Hallum. — St. Jacobi-Parochie, Dr. C. N. Impeta, prop. te Katwijk-aan-Zee. — Hijum, F. H. Boersma, te Geldermalsen. — Ambt-Vollenhove (A), C. J. Wielenga, te Ruhrort.

Aangenomen: Nieuw-Buinen, J. A. Berghuis, te Oosterend. — Berkel en Rodenrijs, D. Fleurke, te Ter Aar.

De Kerkeraad van Voorthuizen heeft in zijne vergadering van 7 Juli ll. in vereeniging met genabuurde kerken, den Predikant Ds. P. Segboer, volgens Art. 79 D. O. in zijn ambt geschorst.

De heer Th. Ruys Jr. zal, wegens voortzetting zijner studien, voorloopig nog geen eventueel beroep in overweging kunnen nemen; gaarne is hij evenwel na 1 Sept. bereid desgewenscht des Zondags voor de gemeente op te treden. Zijn adres is Amsterdam, Binnenkant 28.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

Beroepen: Wervershoof (toez.), A. Veldkamp, cand. te Bedum. — Hornhuizen en Kloosterburen, H. H. Dorgelo, cand. te Dedemsvaart. — Feijenoord, Dr. J. D. de Lind van Wijngaarden, te Putten. — Ter Aar, W. J. Kolkert, te Zunderdorp. — Nieuw Amsterdam, T. J. Wielinga, te Nieuwland bij Leerdam. — Brielle, H. G. W. Briedé, te Franeker. — Pesse (Dr.), J. H. Vaandrager, cand. te Charlois. — Almen, T. J. Jansen Schoonhoven, te Giethoorn.

Aangenomen: Oosterhout (N.-Br.), F. L. Kan, cand. te Velp. — Jelsum (toez.), P. v. d. Wal, cand. te 's-Gravenhage. — Hem (N.-H.), H. H. Dorgelo, cand. te Dedemsvaart.

Bedankt: Grollo (toez.), Bakkeveen, A. Veldkamp, cand. te Bedum. — Donkerbroek en Haule, H. H. Dorgelo, cand. te Dedemsvaart. — Brakel, J. M. Ph. Schippers, te Ede. — Oosterhout, W. Bieshaar, te Zetten. — Maartensdijk, J. H. Koster, te Wijckel.

Onder vriendelijke dankbetuiging aan zoovele geabonneerden die ons de verschuldigde abonnementsgelden over het afgeloopen kwartaal reeds toezonden, nemen wij de vrijheid, hen, die dit nog niet deden, beleefd te verzoeken zulks alsnog **uiterlijk den 21sten dezer** *te doen en hun postwissel te adresseeren aan*

De Administratie van „De Heraut", Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut *is* **f 1.20** *per kwartaal.*

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

De Administratie.

Amsterdam, Juli 1913.

Advertentiën.

Heden overleed na korstondige ongesteldheid mijne geliefde Moeder

MARIA SOPHIA ZIEKENHEINER,
Wed. J. D. Hirschmann,

in den ouderdom van bijna 69 jaar.

W. J. D. C HIRSCHMANN.

R'dam (Charlois) 3 Juli '13.
Rietdijk 45.

Bezoeken kunnen niet worden afgewacht.

Heden overleed in de volle verzekering des geloofs, onze geliefde Echtgenoote, Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder

EVERTJE NEUTEBOOM,

in den ouderdom van 71 jaren.

Zwollerkerspel, H. J. VAN LEUSSEN. J. VAN EERDE. D. MEIJER— VAN EERDE. L. MEIJER. W. VRUGGINK— VAN EERDE. J. VRUGGINK.

Dalfsen, Wed. D. J. v. LEUSSEN— PIERINK.

Zwolle, T. J. BOTTERWEG— v. LEUSSEN. H. BOTTERWEG.

Zwollerkerspel, 4 Juli 1913.

Berk. bruggenboek.

Heden ontsliep in de hope des eeuwigen levens na een langdurig en smartelijk lijden, tot onze diepe droefheid onze geliefde Tante, Mejuffrouw

MARTIJNTJE GRIETJE VERZEVELDT,

in den ouderdom van ruim 60 jaar.

Harderwijk, M. v. REE.
Amsterdam, A. VERZEVELDT.

Harderwijk, 6 Juli 1913.

Voor de talrijke bewijzen van deelneming, ontvangen gedurende de ziekte en na het overlijden van onzen geliefden Echtgenoot en Vader, RIJKE BEUKEMA, betuigen wij onzen hartelijken dank.

G. BEUKEMA—Kamphuis en Kinderen.

Hoogeveen, 8 Juli 1913.

Eene Predikantsdochter,

Geref., z. z. g. g. (**als betalend logé**) tot hulp in de huishouding, of tot gezelschap, **liefst in Amsterdam.** Br. fr. ond. letter O, aan het bureau van dit blad.

Het Bestuur van eene Evangelisatie wenscht te **VERKOOPEN:**

een PIJPORGEL,

met sprekend front, aangehangen pedaal, 7 registers, notenhouten kast, in een goeden staat van onderhoud, geschikt voor een lokaal of kerk voor ± 400 personen. Belangstellenden gelieven zich te wenden tot: JAN W. DEN DUIJN, Singel 386, Amsterdam.

LEVENSVERZEKERING

de Nederlanden van 1845

BRAND - - INBRAAK | VERZEKERING

DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY

KAPITAAL . . . . . f 6.000.000.00
EXTRA RESERVES . . . 2.000.000.00

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.

Gevestigd te GRONINGEN.

Bijkantoor te ZWOLLE: Bloemendalstraat no. 18.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABIUS, *Amsterdam*; A. W. SCHIPPERS, *Vlaardingen*; Jhr. H. A. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN, *Rotterdam*; Mr. P DIELEMAN, *Middelburg*; S. SIJTSMA, *Aalsum* (bij Dokkum); Mr. M. P. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN, *Breukelen*.

Raad van Toezicht: Johs. TERPSTRA, *Groningen*; Mr. R. KOPPE, *Groningen*; M. UBBENS, *Middelstum*.

Verstrekt geld op eerste hypotheek.

Geeft uit 4½ pCt. Pandbrieven,

in stukken van f 1000—, f 500.—, en f 100— tegen den koers van 100½ % en

4 pCt. Pandbrieven,

in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, tegen beurskoers.

Inlichtingen geven te *Amsterdam*. de heeren: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en te *Rotterdam* de heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:

M. BROUWER, Mr. H. VAN DER VEGTE, F. J. BOLT.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

WESTERMARKT No. 21

AMSTERDAM.

Heden verscheen bij J. H KOK te Kampen:

PREDICATIEN

IN DE JAREN 1867 TOT 1873 TIJDENS ZIJN PREDIKANTSCHAP IN HET NEDERLANDSCH HERVORMDE KERKGENOOTSCHAP GEHOUDEN TE BERSD, UTRECHT EN AMSTERDAM —:—

DOOR

Dr. A. KUYPER

ROYAAL FORMAAT — 468 PAGINA's
PRIJS f 3.25 — GEBONDEN f 3.90

Deze bundel bevat al de Intree-, Afscheids-, Gelegenheids- en Gewone Leerredenen van Dr. KUYPER, welke in den loop der jaren in druk verschenen, doch alle sinds langen tijd zijn uitverkocht. Geheel nieuw is alleen de toegevoegde Afscheids-Predicatie te Breed.

Kerk-Installatiën

voor

Hardhoorenden

worden op proef geleverd door het

Electro-techn. bureau S. W. DE VRIES

Meppel.

Met hartelijken dank ontvangen in de maand Juni: Jonged. Vereeniging „Dorcas", Rouveen f 50, Geref. Kerk Nieuw Vennep f 10; Geref. Kerk Haamstede f 15; deel coll. Hollum (Ameland) f 3.35; Geref. Zendingsvereen. Enumatil f 5; een enkele steen voor Kerb. Heerlen in post. f 4; Dames Koster, Boven Smilde f 1; Mej. N. de Koning—de Hoef, Mijdrecht, busje f 3.25; Mej. M. v. d. Berg, Heerjansdam, busje f 5.42½; Mej. A. Wilschut, Heerjansdam, busje f 6; Mej. L. v. Donkelaan, Delfshaven, busje f 19; Jan en Frits de Rooij, Oudshoorn, busje f 12.45; door Ds. de Vries van E. H. Dlk, Amsterdam f 1, door id. van J. C. v. d. Tas f 1; door Not. Oggel, Fijnaart, van M. f 1; A. B. te V. f 10.

Met dringende aanbeveling,

Namens Deputaten,
A. C. VAN DRIMMELEN,
1e Penningmeester.
L. J. SCHALEKAMP,
2e Penningmeester.

Klundert, 4 Juli 1913.

AMERIKA.

Bij J. H. KOK te Kampen verschenen:

Drie en Zestig jaren Prediker

Gedenkschriften

van

Ds. L. J. HULST

Met Portret. :-: Kl. med. 164 Pag.

Prijs f 1.10. In stempelband f 1.40.

Een hoogst interessant boek van dezen hier te lande zoo goed bekenden Amerikaanschen Prediker.

VAN CHRISTUS EN ZIJNE GEMEENTE

Twaalf Leerredenen

van

I. VAN DELLEN

Bedienaar des Woords bij de Chr. Geref. Kerk te Denver, Colo, N. A.

Royaal formaat.

Prijs f 1,50. — Gebonden f 1,90.

ELKA WATCHES

DE BESTE HORLOGES.

f 12.50. 3 jaar garantie.

max. afwijking 1 min. per week.

Keurzendingen door het geheele rijk.

ELKA WATCH Co.

E. KIEK Jr.,

BEKROOND MET HOOGSTE ONDERSCHEIDINGEN.

Kalverstraat 206.

Firma S. DE HAAS,

Haddingestraat 11, Groningen.

Specialiteit in den aanleg van

Centrale Verwarming in Kerken en Scholen.

Vraag prijsopgaaf en attesten.

VERSCHENEN:

Open Brief

van een Vriend over de uittreding van Ds. W. DEN HENGST te Veenendaal uit de Geref. Kerk.

Uitgever: P. MARK, Boekh., Veenendaal.

1 ex. 10 ct, 10 ex. 75 ct.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door den heer L. Oavlee te Baarn f 134.50; door den heer M. Kievit te Numansdorp f 0.50; door Dr. C. C. Schot te Hardenberg f 55.25; door Ds. U. Faber uit Ee f 36.25, uit Oostrum f 1, uit Metslawier f 2, samen f 39.25; door den heer Jac. H. Maan uit Loosdrecht f 4.50; door den heer J. C. Roodzant, penningmeester der regelingscommissie te Dordrecht f 8.50.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

van de Gereformeerde Kerk te N. Lekkerland f 12.58;

te Echten f 3.73; te Heerenveen f 22.01; te Hoornsterzwaag f 1.02; te Idskenhuizen f 10.08; te Joure f 15.15; te Lemmer f 9.65; te Lippenhuizen f 2.64; te Muldam f 2.30; te Oldeboorn f 3.89; te Oosterzee f 5.81; te Oude Horne f 1.78½; te Terwispel f 5.06; te Wolvega f 11.93½; te Gouda f 20.57; te Lekkerkerk f 3.17; te Krimpen f 4.60; te Haastrecht f 5.56; te Moordrecht f 1.50; te Nieuwerkerk f 4.34; te Ouderkerk f 9.60; te Oudewater f 13.67½; te Reeuwijk en Simpwijk f 3.78; te Schoonhoven A f 13.10; te dito B en Willige Langerak f 5.40; te Waddingsveen f 11.01½; te Bergambacht f 3.53; te Zevenhuizen f 6.23; te Schipluiden f 6.85; te Oudebroek f 8.77; te Hattem f 13.92 en f 12.22 samen f 26.14; te Putten f 7.50; te Elburg f 3.68; te Doornspijk f 8.58; te Genderingen Stuvolde f 5.54.

Aan Schenkingen:

gevonden in de collecte te Leeuwarden f 25; van den heer M. N. Baert te Vlissingen f 4.50; gevonden in de collecte te Borger f 2.50; door den heer G. F. Hummelen te Assen f 2.50; door den heer J. C. Roodzandt te Dordrecht, entreegelden meeting f 7.75, collecte Bidstond f 42.03; dito jaarvergadering f 69.60, samen f 119.38.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributiën): door den heer J. W. Engelkes te Alfen f 84; door den heer R. de Vries te Winsum (Fr.) f 6; door Dr. C. C. Schot te Hardenberg f 10; door Ds. U. Faber uit Ee f 12.25, uit Oostrum f 1, samen f 13.25; door den heer R. D. Hoornstra uit Idsegahuizen f 3; uit Makkum f 48.50, samen f 51.50.

(Schenkingen): van N. N. te Pernis f 1.

Voor het Studiefonds:

van de 1/3 Stuiversvereeniging te Amsterdam f 5.17½.

Voor een Nieuw Gebouw:

Prov. Comité Noord-Brabant, Penningmeester A. C. van Drimmelen, Klundert, van K. te A. f 5.

H. W. v. MARLE Jr. *Penningmeester.*
Amsterdam, Keizersgracht 162.